

ת"פ 55653/12/15 - מדינת ישראל נגד עטאיה אבו עישה

בית המשפט המחוזי בירושלים

ת"פ 55653-12-15 מדינת ישראל נ' אבו עישה(עצירה)
לפני כבוד הנשיא (בפועל) אהרן פרקש

המאשימה

בעניין: מדינת ישראל
ע"י עו"ד חיים פס
מפרקליטות מחוז ירושלים (פלילי)

הנאשמת

נגד
עטאיה אבו עישה (עצירה)
ע"י עו"ד וואסים דרוואשה

הכרעת דין

כתב האישום

1. נגד הנאשמת, הרשומה במרשם האוכלוסין של מדינת ישראל, הוגש כתב אישום, שבו נאמר בחלק הכללי, כי החל מסוף חודש ספטמבר 2015, על רקע של מתיחות דתית ולאומית נמשכת, ובין השאר בייחס למתחם הר הבית בירושלים, החל ברחבי הארץ גל של פיגועי טרור רצחניים ואלימים נגד אזרחים יהודים חפים מפשע וכנגד אנשי כוחות הביטחון. כמדי יום ביומו, תוקפים ערבים - לרוב צעירים ולא פעם אף קטינים - עוברי אורח יהודים, נשים, גברים ואנשי כוחות ביטחון - באמצעות כלי נשק קרים (סכינים, גרזנים ועוד), דריסה וכלי נשק חמים, במטרה לרוצחם נפש (להלן: "גל הטרור"). כתוצאה מגל הטרור נרצחו עד למועד הגשת כתב האישום, למעלה מעשרים אזרחים ואנשי כוחות הביטחון ועשרות רבות נפצעו, מהם גם פצועים באורח קשה.

עוד נאמר, כי הנאשמת ביצעה את המיוחס לה להלן במהלך גל הטרור.

2. בפרק העובדות של כתב האישום נאמר, כי בתאריך 14.12.15 בשעות הערב, גמלה בליבה של הנאשמת החלטה לבצע פיגוע דקירה כלפי יהודים (להלן: "הפיגוע") ובכך להפוך ל"שהידה". הנאשמת ביטאה את כוונותיה האמורות בפני אחר עמו התכתבה בתכנת מסרים מידיים (להלן: "וואטסאפ").

3. למחרת היום, בתאריך 15.12.15 בשעות הבוקר, במטרה להוציא לפועל את הפיגוע, לקחה הנאשמת מברג באורך 20 ס"מ והכניסה אותו לתוך תיקה. הנאשמת נסעה מביתה בכפר עקב לשער שכם בעיר העתיקה ומשם החלה ללכת ברגל לרחוב יפו בירושלים, וזאת כאשר היא נושאת עמה את המברג בתיקה, והכל על מנת לבצע שם את הפיגוע. משהגיעה הנאשמת לרחוב יפו, חיפשה הנאשמת קורבן מתאים אותו תוכל לדקור באמצעות המברג, אך שוטרות שהיו במקום חשדו בה, עצרו אותה ומנעו את ביצוע הפיגוע.

על פי כתב האישום, במעשיה המתוארים לעיל ניסתה הנאשמת שלא כדין לפגוע באדם בנשק מסוכן או פוגעני וזאת בכוונה להטיל באדם נכות או מום או לגרום לו חבלה חמורה, וכן החזיקה ביודעין, מכשיר או כל דבר שהם מסוכנים או מזיקים, בכוונה לעשות בהם פשע או עוון.

עמוד 1

4. הנאשמת הואשמה בחבלה בכוונה מחמירה, עבירה לפי סעיף 329(א)(2) לחוק העונשין, התשל"ז - 1977 (להלן: "**החוק**"), ובהכנת עבירה בחומרים מסוכנים - עבירה לפי סעיף 497 לחוק.

תשובת הנאשמת לכתב האישום

5. הנאשמת אינה חולקת על עובדות כתב האישום, אולם לטענתה, טרם שנעצרה על ידי השוטרים ברחוב יפו, היא התחרטה, ועל כן חוסה תחת ההגנה של סעיף 28 לחוק.

על הראיות

6. תיק המוצגים מטעם המאשימה, שהוגש בהסכמה, כולל, בין השאר, את הודעותיהן של השוטרים שתפסו את הנאשמת, חקירות הנאשמת במשטרה, דו"ח פעולה וכן צילום שיחות הוואטסאפ ממכשיר הטלפון הנייד של הנאשמת ותרגום השיחות.
7. הנאשמת העידה לעצמה.

הראיות מטעם המאשימה

8. ערב קודם צאתה של הנאשמת את הבית עם מברג בתיקה היא התכתבה בוואטסאפ עם חברה מוסטפא וסיפרה לו על כוונותיה לבצע פיגוע מתוך מטרה שהיא כנראה תמצא את מותה. מוסטפא ניסה להניא אותה מעשיית המעשה, אולם היא הודיעה לו שהיא החליטה ונחושה בדעתה לבצע את הפיגוע, וביקשה ממנו להפסיק להציק לה (ת/14-15). השיחות בהתכתבות זו נמשכו כשלוש שעות בערב (בין השעות 17:00-20:00 לערך) ולמחרת חודשו מ-06:30 בבוקר לערך, תוך כדי שהנאשמת בדרכה מביתה לרחוב יפו. בשעה 07:15 שוגרה ההודעה האחרונה של הנאשמת: "**תראה, מספיק ואני החלטתי תעזוב אותי. די מספיק**". לאחר מכן הפסיקה להשיב להודעותיו של מוסטפא.

9. על פי הודעתה של גילה יצחק (ת/8, להלן: "**גילה**"), שוטרת מג"ב, היא הייתה במשימת בטחון שוטף בכיכר ציון בירושלים יחד עם עוד שלוש שוטרים, כאשר בסביבות השעה 10:00 היא הבחינה בנאשמת, בעלת חזות ערבית, הולכת לכיוון שלהן, כיוון רכבת יפו מרכז. לדבריה, הנאשמת עוררה את חשדה, מאחר ש: "**האישה הזאת הלכה ממש לאט, הלכה בקו ישר והביטה ימינה ושמאלה עם ראשה כאילו מחפשת משהו או מישו, ובעקבות המצב הביטחוני השורה כרגע במדינה עלה לי רמת החשד לגבי האישה הזאת ולכן החלטתי לפנות אליה על מנת לזהות אותה ולבדוק אם יש עליה חפץ חשוד כלשהו או כוונות חשודות**". גילה ממשיכה לתאר כיצד לאחר שמסרה לה הנאשמת את תעודת הזהות שלה לצורך זיהוי היא "**התחילה להילחץ, הרגל שלה ממש התחילה לרעוד, הפרצוף שלה פתאום נהפך למעין קפוא**", ובעקבות תגובתה של הנאשמת ביקשה ממנה לבצע חיפוש עליה ובתיק. הנאשמת הסכימה, ומיד כשפתחה את התיק ראתה גילה את המברג. לדבריה, הנאשמת לא נתנה הסבר לכך שהמברג אצלה ואמרה שהיא לא יודעת מה זה עושה אצלה. תיאור דומה נמסר בהודעותיהן של השוטרים האחרות בצוות של גילה, לילך סמני (ת/10), מאי נוי (ת/11) והודיה סעדון (ת/16).

10. בהודעתה במשטרה מאותו יום השיבה הנאשמת, כי שמה את המברג בתיק שלה בבוקר, על מנת לבצע פיגוע דקירה (ת/1, שו' 36-39), וכי חשבה על זה באותו בוקר ולא דיברה על זה עם אף אחד (שם, שו' 41-45). עוד מסרה בהודעה, כי הלכה ברחוב ולא דקרה אף אחד כי היא "התחרטה" ו"פחדה" (שם, שו' עמוד 2).

(80-78).

11. בחקירתה במשטרה מיום 21.12.15 חזרה הנאשמת שוב על כך שאף אחד לא ידע שהיא הולכת לבצע פיגוע דקירה (ת/2, שו' 3). כאשר עומתה הנאשמת עם תמליל שיחות הוואטסאפ ממנו עולה שסיפרה לאחר על כוונותיה לבצע פיגוע נגד יהודים - שתקה (שם, שו' 15, 24, 26, 34, 51).

12. בחקירתה מיום 22.12.15 חזרה הנאשמת על גרסתה כי יצאה מביתה עם מברג בתיק על מנת לעשות פיגוע, אולם התחרטה (ת/3, שו' 20, 33-39):

"... ת. אני הלכתי וחשבתי על הדברים אני ידעתי איפה אני הולכת אבל לא ידעתי מה אני רוצה מעצמי..."

ת. היה לי בראש לעשות פיגוע אבל לא רציתי להרוג או לפצוע אף אחד.

ש. ולמה שיקרת לשוטר שאמרת לו שאת לא יודעת מי שם את המברג בתיק שלך?

ת. פחדתי."

הראיות מטעם הנאשמת

13. ב"כ הנאשמת מבסס את הגנתה בעיקר על עדותה כי התחרטה. לטענתו, העובדה כי לא דקרה אף אחד עד שנעצרה מלמדת על כך שחזרה בה מכוונתה לעשות פיגוע (פרו' עמ' 20, שו' 18-20). לטענתו, על פי עדותה של הנאשמת, היא הלכה מכיוון שער שכם לכיוון רחוב יפו (מערבה), וכאשר הסתובבה חזרה לכיוון שער שכם עצרו אותה השוטרים: **"בדיוק אני הסתובבתי כבר ותפסו אותי אחרי שהסתובבתי"** (פרו' עמ' 25, שו' 3).

14. ב"כ הנאשמת מבקש להסתמך גם על הודעתה של גילה, בה נאמר: **"הלכנו על רחוב יפו לכיוון כללי רכבת יפו מרכז והבחנתי באישה עם כפייה, גינס כחול ומעיל ארוך כהה הולכת לכיוון שלנו, רכבת יפו מרכז"** (ת/8, שו' 4-5. ההדגשה שלי - א' פ'). לטענת ב"כ הנאשמת, מפה עולה כי הנאשמת הסתובבה בכוונתה לחזור לשער שכם וזהו חיזוק לטענתה כי התחרטה, עוד בטרם נעצרה על ידי השוטרים.

15. עוד הדגיש הסנגור המלומד, כי על פי עדותה של הנאשמת, מצב נפשי של מצוקה עקב קשר רומנטי שניהלה הביא אותה לרצון למות, אולם היא התחרטה משום שלא הייתה מסוגלת לבצע ולפגוע בחפים מפשע שאינם צריכים לשלם על מצבה (פרו' עמ' 20-21).

דין

16. עסקינן בעבירת ניסיון של חבלה בכוונה מחמירה, סעיף 329(א)(2) לחוק הקובע, כי:

"(א) העושה אחת מאלה בכוונה להטיל באדם נכות או מום, או לגרום לו חבלה חמורה, או להתנגד למעצר או לעיכוב כדין, שלו או של זולתו, או למנוע מעצר או עיכוב כאמור, דינו - מאסר עשרים שנים:

(1) פוצע אדם או גורם לו חבלה חמורה, שלא כדין;

(2) מנסה שלא כדין לפגוע באדם בקליע, בסכין, באבן או בנשק מסוכן או פוגעני

עמוד 3

אחר."

היסודות העובדתיים והנפשיים הנדרשים על פי סעיף זה אינם מוכחים על ידי הנאשמת. הנאשמת מודה כי תכננה לבצע פיגוע נגד יהודים בעזרת מברג, ואף קיוותה למצוא את מותה בשל כך. אלא שיש לדון בטענת הנאשמת כי התחרטה מכוונתה לבצע פיגוע, ועל כן אין עליה לשאת באחריות פלילית.

17. סעיף 28 לחוק קובע כך:

"מי שניסה לעבור עבירה, לא יישא באחריות פלילית לנסיון, אם הוכיח שמחפץ נפשו בלבד ומתוך חרטה, חדל מהשלמת המעשה או תרם תרומה של ממש למניעת התוצאות שבהן מותנית השלמת העבירה; ואולם, אין באמור כדי לגרוע מאחריותו הפלילית בשל עבירה מושלמת אחרת שבמעשה".

כלומר, לפי סעיף 28 לחוק העונשין כדי לזכות בפטור, על הנאשם להוכיח שלושה תנאים מצטברים: האחד, כי חדל מהשלמת המעשה או תרם תרומה של ממש למניעת התוצאות שבהן מותנית השלמת העבירה; השני, כי עשה זאת מחפץ נפשו בלבד; והשלישי, כי עשה זאת גם מתוך חרטה. בפסיקה נקבע, כי על הוכחת תנאי הפטור להיות ברמת הוכחה של מאזן ההסתברויות הנהוג במשפט האזרחי (ע"פ 401/99 מצארווה נ' מדינת ישראל, פ"ד נג' (3) 561 (1999); ע"פ 297/11 סעיד נ' מדינת ישראל, פסקה 50 (22.7.2013); ע"פ 10110/03 גמליאל נ' מדינת ישראל, פסקה 18 (11.12.2006); וע"פ 5268/04 מינין נ' מדינת ישראל, פסקה 12 (7.11.2005)).

נפסק, כי חרטה איננה ויתור על השלמת העבירה עקב נסיבות חיצוניות, אלא היא הלך רוח נפשי פנימי שמדריך את העבריין למנוע את השלמת העבירה: "החרטה צריכה לבוא מתוך שכנוע פנימי, ולא בגלל איזה קושי חיצוני" (ע"פ 401/99 הנ"ל). ועוד: "המדובר בחרטה שצומחת מעומק ליבו של האדם וחוסר-אפשרות נפשית להמשיך ולסיים את ההתנהגות, ולא בויתור או דחיית ביצוע בגלל תנאים, נסיבות ושיקולים חיצוניים" (ש"ז פלר יסודות דיני עונשין כרך ב' 132 (1987)).

עוד נפסק, כי על מנת ליהנות מן הפטור עקב חרטה אין די בכך שהנאשם יחוש תחושת חרטה סובייקטיבית פנימית, אלא החרטה צריכה להשתקף בפעולה חיצונית של הנאשם למניעת עשיית העבירה או השלמתה (ע"פ 10110/03 לעיל, והאסמכתות המובאות שם, בפסקה 18).

18. בענייננו, הנאשמת לא הוכיחה, אף לא במאזן ההסתברויות, את תנאי הפטור של סעיף 28 לחוק, ואף לא הראתה כי עשתה פעולה חיצונית המבטאת חרטה. זאת, בשל כמה נימוקים מצטברים.

19. ראשית, הנאשמת שיתפה את חברה מוסטפא בכוונתה לבצע פיגוע וזה לא הצליח להניא אותה מביצוע המעשה. ככל שניסה לשכנעה לחזור בה מכוונתיה דחתה אותו בכל פעם. בבוקר יציאתה לפגוע גם ניסה לשדל אותה לחזור בה, אולם היא ביקשה ממנו שיפסיק ונמנעה מלענות לו שוב. הימנעותה של הנאשמת מהתכתבות עם החבר, תוך שהיא בדרכה למרכז ירושלים ובאמתחתה מברג, מצביע על כך כי גמרה בליבה לבצע את הפיגוע. יצוין, כי הנאשמת שיקרה בחקירתה במשטרה באשר לידיעתו של מישהו אחר על כוונותיה, וכאשר נשאלה לגבי שיחות הוואטסאפ במפורש בחרה לשתוק. הדעת נותנת, שלו היה בתחונני החבר לשכנעה מלחזור בה מביצוע הפיגוע היתה מספרת על כך לחוקר. בעדותה השיבה, כי מחשבותיה על משפחתה הביאו אותה להתחרט, אולם התקשתה להסביר מה גרם לה להתחרט באותו רגע שהסתובבה,

שכן חשבה על משפחתה גם לפני כן (פרו' עמ' 27).

20. שנית, הנאשמת הגיעה לשער שכם בסביבות השעה 7:30, והחלה ללכת ברגל לכיוון רחוב יפו. מדובר בהליכה של כ- 20 דקות, אולם היא נעצרה כשלוש שעות לאחר מכן. כאמור, הנאשמת מצביעה על חלופה הזמן כעובדה התומכת בגרסתה כי התחרטה: "**אני הלכתי את כל האורך של הדרך הזאת ושהיה יהודים אם התכוונתי לעשות היה באפשרותי לעשות את זה לפני כן**" (פרו' עמ' 24, שו' 23-24). מנגד, לו התחרטה הנאשמת, הייתה חוזרת כבר קודם לביתה. הנאשמת עוררה את חשדן של השוטרים, כאשר הביטה ימינה ושמאלה כאילו היא מחפשת דבר מה, והדבר אינו עולה בקנה אחד עם גרסתה שהתחרטה, שכן לו התחרטה, הייתה צריכה להיראות בהלך נפשי רגוע יותר ולהביט ישר לדרכה.

21. שלישית, הנאשמת מבקשת להיתלות בכיוון הליכתה כאשר תפסו אותה השוטרים, כמצביע על כוונתה לחזור בה מן העבירה וללכת לביתה. יצוין, כי מבחינה עובדתית כיוון הליכתה של הנאשמת לא בורר עד תום. הודעות השוטרים נתקבלו בהסכמה והן לא הובאו להעיד בסוגיה זו. מעדותה של הנאשמת עולה כי בעת שנעצרה על ידי השוטרים עדיין כיוון הליכתה היתה למערב, ולא הסתובבה וחזרה על עקבותיה לכיוון מזרח העיר, ממנו הגיעה. וכך באו הדברים לידי ביטוי בעדותה לפני:

"ש. את מגיעה משער שכם לשער יפו נכון?

ת. כן.

ש. את מכירה את העירייה?

ת. כן.

ש. את עוברת אותו בהתחלה, בשלב הראשון נכון?

ת. כן.

ש. מאיזה צד הייתה העירייה שלך, בצד ימין או צד שמאל?

ת. העירייה בצד ימין ואני הייתי הולכת בצד שמאל.

ש. הפנים שלך היו לכיוון מסוים נכון? בשלב הזה?

ת. כן.

ש. בשלב שהשוטרים עצרו אותך הפנים שלך היו לאותו כיוון או לכיוון אחר?

ת. בדיוק התכוונתי להסתובב, בדיוק תפסו אותי ואז הם שאלו אותי למה את מסתובבת.

כבוד הנשיא - אהרן פרקש: אבל הם עצרו אותך לפני שהסתובבת.

ת. אני הייתי הולכת, לפני שהמשטרה תגיע הסתובבתי ובאו ועצרו אותי. זה מה שקרה.

ש. אחת השוטרים אומרת שהן ראו אותך אני מפנה ל-ת/8 שורה 4 ו-5 שאת היית באה לכיוון שלהם, כלומר הפנים שלך היו לכיוון הפנים שלהם. מה את אומרת על זה?

...

ת. אני הייתי הולכת ככה, באתי להסתובב והם באו לאותו כיוון ואמרו לי תעצרי.

אני הייתי הולכת קראו לי ואמרו לי תעצרי.

כבוד הנשיא - אהרן פרקש: הם היו מאחורין כשקראו לך לעצור?

ת. שמעתי קולות.

כבוד הנשיא - אהרן פרקש: שמעת קולות, אז הן היו מאחורין? כי אחרת היית רואה אותן.

ת. מאחורי, מאחורי

ש. כשהשטורות קראו לך לבוא את המשכת ללכת ישר לכיוון אותו קול, המקור של הקול או שהסתובבת והלכת לכיוון שלהם? כשהשטורות קראו לך את הסתובבת לכיוון שלהם או שהמשכת ללכת רגיל, ישר לכיוון המקור של הקול?

ת. לא, הסתובבתי. אני הייתי בכוונתי לחזור וכששמעתי את הקולות שלהם הסתובבתי אליהן. לקחו אותי ובדקו אותי". (ההדגשות שלי - א' פ').

מדבריה של הנאשמת עולה, כי נעצרה לפני שהסתובבה חזרה, אף כי, לעדותה, ממש לפני שנעצרה התכוונה להסתובב. בפועל לא עשתה כן. השטורות שבאו מכיוון ככר ציון במעלה רחוב יפו לכיוון מערב באו מאחוריה של הנאשמת, קראו לה לעצור ורק אז, על פי הודאת הנאשמת בעצמה, עצרה מלכת והסתובבה אליהן.

22. אף אם נקבל את גרסתה של הנאשמת, כי הסתובבה לכיוון שער שכם (מזרחה) בסמוך לפני שנעצרה, אין זה אומר בהכרח כי חזרה בה מכוונתה לבצע פיגוע, שכן היא הסתובבה במשך כשלוש שעות ברחוב, וייתכן שהלכה הלוך וחזור. הימנעותה מביצוע הפיגוע בזמן זה יכולה לנבוע גם מחיפוש אחר שעת כושר מתאימה או שהיה דרוש לה זמן על מנת לאזור את האומץ לבצע את הפיגוע. כאשר היא מסתכלת ימינה ושמאלה באופן מעורר חשד ברחוב, לא ניתן לדעתי להגיע למסקנה, שהייתה באותה עת במצב נפשי של חרטה, בין אם הלכה מערבה ובין אם הלכה מזרחה.

23. רביעית, מסקנה זו מתחזקת עקב העובדה שהנאשמת שיקרה לשטורות שערכו את החיפוש, וטענה שהיא לא יודעת מהיכן הגיע המברג לתיק שלה. לו גרסת החרטה היתה עולה כבר בתשאל הראשון, היה אולי מקום לקבלה כגרסה אותנטית. אולם גרסת החרטה עלתה בשלב מאוחר יותר ומהווה משום גרסה כבושה.

סוף דבר

24. הנאשמת הודתה בעובדות שפורטו בכתב האישום ובביצוע העבירות המיוחסות לה, ולא עלה בידה להוכיח כי היא חוסה תחת פטור החרטה. על יסוד המסקנות שהגענו אליהן לעיל, אני מוצא את הנאשמת אשמה בעבירות שיוחסו לה. לפיכך, אני מרשיע את הנאשמת, כפי שהאשמה, בביצוע העבירות הבאות:

1. חבלה בכוונה מחמירה, עבירה לפי סעיף 329(א)(2) לחוק.

2. הכנת עבירה בחומרים מסוכנים - עבירה לפי סעיף 497 לחוק.

ניתנה היום, כ"ב סיוון תשע"ו, 28 יוני 2016, במעמד ב"כ הצדדים והנאשמת.

י
אהרון פרקש, נשיא
(בפועל)